

3 (Sem-4/CBCS) POL HC 1

2 0 2 3

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL-HC-4016

**[Political Processes and Institutions in
Comparative Perspective (PPICP)]**

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

- 1. Answer the following as directed : 1×10=10**

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ লিখা :

- (a) Who was the first political philosopher to undertake the comparative study of politics?**

ৰাজনীতিৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন কৰা প্ৰথমগৰাকী
ৰাজনৈতিক দাৰ্শনিক কোন আছিল ?

- (b) Who is the author of the book, *Comparative Politics : A Developmental Approach*?

Comparative Politics : A Developmental Approach নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লিখক কোন ?

(i) Almond and Verba
এলমণ্ড আৰু ভাৰ্বা

(ii) Almond and Powell
এলমণ্ড আৰু পাৱেল

(iii) Davis and Lewis
ডেভিচ আৰু লিৱিচ

(iv) Lucian Pye
লুচিয়ান পাই

(Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (c) Name one supporter of institutional approach.

আনুষ্ঠানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

- (d) Name the dominant political party of the People's Republic of China.

চীন গণপ্ৰজাতন্ত্ৰৰ আধিপত্যকাৰী ৰাজনৈতিক দলটোৰ নাম লিখা।

- (e) Write one feature of the territorial representation.

অঞ্চলভিত্তিক প্ৰতিনিধিত্বৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (f) Who is the author of the book, *Imagined Communities*?

Imagined Communities শীৰ্ষক গ্ৰন্থৰ ৰচক কোন ?

- (g) The Treaty of Westphalia was signed in the year

ৱেষ্টফেলিয়া চুক্তি স্বাক্ষৰিত হৈছিল

(i) 1640

১৬৪০ চনত

(ii) 1632

১৬৩২ চনত

(iii) 1648

১৬৪৮ চনত

(iv) 1636

১৬৩৬ চনত

(Choose the correct answer)
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (h) Write one difference between democracy and dictatorship.

গণতন্ত্ৰ আৰু একনায়কত্ববাদৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।

- (i) India is an example of a classical federal State.

(Write True or False)

ভাৰতবৰ্ষ সনাতন যুক্তৰাষ্ট্ৰৰ এটা উদাহৰণ হয়।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

- (j) In a confederation, the members are independent.

(Write True or False)

এখন ৰাজ্যসংঘত সদস্যসমূহ স্বতন্ত্ৰ হয়।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write two differences between Old and New institutionalism.

প্ৰাচীন আৰু নব্য আনুষ্ঠানিকতাবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

- (b) Write two features of political party as given by Maurice Duverger.

মৰ্ভিচ ডুভাৰ্জাৰে আগবঢ়োৱা ৰাজনৈতিক দলৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (c) Write two differences between comparative government and comparative politics.

তুলনামূলক চৰকাৰ আৰু তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ মাজত দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

- (d) Name two socialist/communist countries of Latin America.

লেটিন আমেৰিকাৰ দুখন সমাজবাদী/সাম্যবাদী দেশৰ নাম লিখা।

- (e) Write two differences between federalism and unitarianism.

যুক্তৰাষ্ট্ৰবাদ আৰু এককেন্দ্ৰিকতাবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

3. Write short notes on (any four) : 5×4=20

চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Parochial political culture

সংকীৰ্ণ ৰাজনৈতিক সংস্কৃতি

- (b) Legal approach to institutionalism

আনুষ্ঠানিকতাবাদৰ আইনগত দৃষ্টিভঙ্গী

- (c) Representative democracy

প্ৰতিনিধিত্বমূলক গণতন্ত্ৰ

- (d) Disadvantages of one-party system

একদলীয় ব্যৱস্থাৰ অসুবিধাসমূহ

(e) Federation and confederation

যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় আৰু ৰাজ্যসংঘ

(f) The first wave of democratization

গণতান্ত্ৰিকীকৰণৰ প্ৰথমটো ঢৌ

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Critically evaluate the institutional approach to comparative politics.

তুলনামূলক ৰাজনীতিৰ আনুষ্ঠানিক দৃষ্টিভংগীটো সমালোচনাত্মক মূল্যায়ন কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the basic features of New Institutionalism.

নব্য আনুষ্ঠানিকতাবাদৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Define political culture. Discuss various components of political culture.

ৰাজনৈতিক সংস্কৃতিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ৰাজনৈতিক সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন উপাদানবোৰ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the advantages of the bi-party system.

দ্বি-দলীয় ব্যৱস্থাৰ সুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) What is Nation-State? Discuss about its evolution. 3+7=10

জাতি-ৰাষ্ট্ৰ কি? ইয়াৰ বিকাশ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Write a note on historical context of emergence of party system in political process.

ৰাজনৈতিক প্ৰক্ৰিয়াত ঐতিহাসিক প্ৰেক্ষাপটত ৰাজনৈতিক দলৰ উৎপত্তি সম্পৰ্কত এটা টোকা লিখা।

(d) Discuss the challenges faced by the process of democratization in the post-communist countries.

উত্তৰ-সাম্যবাদী দেশসমূহত গণতান্ত্ৰিকীকৰণৰ প্ৰক্ৰিয়াই সম্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Highlight on the debates around the territorial division of power.

ক্ষমতাৰ অঞ্চলভিত্তিক বিভাজনৰ ক্ষেত্ৰত থকা বিতৰ্কসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

2 0 2 3

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL-HC-4026

(Public Policy and Administration in India)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Which State of India first adopted the Right to Service Act?

ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যই প্ৰথমতে সেৱা অধিকাৰ আইন গ্ৰহণ কৰিছিল ?

(b) Mention one characteristic of public policy.

লোকনীতিৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) In which year was the PESA Act enacted?

PESA আইনখন কোন চনত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

(d) In which State of India was Lokayukta first established?

ভাৰতৰ কোনখন ৰাজ্যই প্ৰথমে লোকায়ুক্ত স্থাপন কৰিছিল ?

(e) Write one remedial measure for combating corruption in India.

ভাৰতত দুৰ্নীতি প্ৰতিৰোধৰ বাবে এটা উপায় লিখা।

(f) Who elects the President of Gaon Panchayat?

গাঁও পঞ্চায়তৰ সভাপতিক কোনে নিৰ্বাচন কৰে ?

(g) What is single budget?

একক বাজেট কি ?

(h) "Illiteracy is a hindrance towards people's participation in administration."

(Write True or False)

"নিৰক্ষৰতা প্ৰশাসনত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ এক বাধা।"

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

(i) Write the full form of RTE.

RTEৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(j) Mention one employment scheme adopted in independent India.

স্বাধীন ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰহণ কৰা এখন নিয়োগ আঁচনি উল্লেখ কৰা।

2. Answer the following in very short : 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is incremental model of public policy?

লোকনীতিৰ বৃদ্ধিশীল আৰ্হি কি ?

(b) Write the name of two local governance institutions of India.

ভাৰতৰ দুটা স্থানীয় শাসন অনুষ্ঠানৰ নাম লিখা।

(c) What is food security?

খাদ্য নিৰাপত্তা কি ?

(d) Write two principles of social welfare administration.

সামাজিক কল্যাণ প্ৰশাসনৰ দুটা নীতি লিখা।

(4)

- (e) Write two limitations of decentralization.
বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ দুটা সীমাবদ্ধতা লিখা।

3. Write short notes on the following (any four) :
5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Problems of public policy evaluation

লোকনীতি মূল্যায়নৰ সমস্যা

- (b) Forms of decentralization

বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ ভাগ বা প্ৰকাৰ

- (c) Citizen's Charter

নাগৰিক চনদ

- (d) Principles of budget

বাজেটৰ নীতিসমূহ

- (e) MGNREGA

এম. জি. এন. আৰ. ই. জি. এ.

(5)

- (f) Evolution of local self-governance in ancient India

প্ৰাচীন ভাৰতত স্থানীয় স্বায়ত্তশাসনৰ বিকাশ

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Discuss the public policy process in India.

ভাৰতৰ লোকনীতি প্ৰক্ৰিয়াটো আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the various stages of policy formulation in India.

ভাৰতত নীতি নিৰ্ধাৰণৰ বিভিন্ন পৰ্যায়বোৰ আলোচনা কৰা।

- (b) How is the Parliament of India related to budgetary process? Discuss.

বাজেট প্ৰক্ৰিয়াৰ লগত ভাৰতীয় সংসদ কিদৰে সম্পৰ্কিত? আলোচনা কৰা।

Or / নাইবা

Discuss the role of the Estimates Committee and Public Accounts Committee in budget process of India.

ভাৰতৰ বাজেট প্ৰক্ৰিয়াত আনুমানিক ব্যয় কমিটি আৰু চৰকাৰী হিচাপ কমিটিৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (c) Analyze the problems of public service delivery in India.

ভাৰতৰ চৰকাৰী সেৱা যোগানৰ সমস্যাবোৰ বিশ্লেষণ কৰা।

Or / নাইবা

Explain some public grievance redressal measures of India.

ভাৰতৰ কেইটামান ৰাজহুৱা অভিযোগ নিৰাময় ব্যৱস্থা ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Analyze the problems of local self-governance in India. Suggest some remedial measures to overcome those problems. 8+2=10

ভাৰতৰ স্থানীয় স্বায়ত্তশাসনৰ সমস্যাবোৰ বিশ্লেষণ কৰা।
এই সমস্যাবোৰ সমাধানৰ বাবে কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

Or / নাইবা

What is e-governance? Discuss its role and significance in public administration. 2+8=10

ই-শাসন কি? লোক-প্ৰশাসনত ই-শাসনৰ ভূমিকা আৰু তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

2 0 2 3

POLITICAL SCIENCE

(Honours Core)

Paper : POL-HC-4036

(Global Politics)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) What do you mean by SEZ?

SEZ মানে কি বুজা ?

- (b) State one example of transnational corporations.

প্ৰান্তীয় দেশীয় নিগমৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (c) Write the full form of CTBT.

CTBTৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

- (d) Give one example of global commons.

বিশ্বজনীন উম্মেহতীয়াৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

- (e) When was the Rio Summit signed?

ৰিঅ' ধবিত্ৰী সন্মিলন কেতিয়া স্বাক্ষৰিত হৈছিল?

- (f) Where is the Headquarters of the World Bank situated?

বিশ্ব বেংকৰ মুখ্য কাৰ্যালয় ক'ত অৱস্থিত?

- (g) When did India become a member of the IMF?

ভাৰতবৰ্ষ কেতিয়া আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় মুদ্রা নিধিৰ সদস্য হৈছিল?

- (h) The Chipko Movement is an example of ____ movement.

(Fill in the blank)

চিপকো আন্দোলন হ'ল ____ আন্দোলনৰ এটা উদাহৰণ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (i) When did the NPT come into force?

NPT কেতিয়া বলবৎ হৈছিল?

- (j) Write the full form of UNDP.

UNDP ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

2. Answer the following questions in short :

2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) State two positive impacts of globalization.

বিশ্বায়নৰ দুটা ইতিবাচক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।

- (b) What is Bretton Woods system?

Bretton Woods ব্যৱস্থা মানে কি?

(c) What is G20?

G20 মানে কি ?

(d) State two causes of climate change.

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(e) Write two features of globalization.

বিশ্বায়নৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

3. Write notes on the following (any four) :

5×4=20

তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Cultural dimension of globalization

বিশ্বায়নৰ সাংস্কৃতিক দিশ

(b) The World Bank

বিশ্ব বেংক

(c) Sustainable development

বহনক্ষম বিকাশ

(d) Impacts of economic globalization

অৰ্থনৈতিক বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱসমূহ

(e) Migration

প্ৰব্ৰজন

(f) Functions of the World Trade Organization

বিশ্ব বাণিজ্য সংস্থাৰ কাৰ্যসমূহ

4. Answer the following questions : 10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the causes of globalization.

বিশ্বায়নৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

Explain the characteristics of global economy.

বিশ্ব অৰ্থনীতিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Discuss about the impact of globalization on the sovereignty of Nation-States.

জাতি-ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ ওপৰত বিশ্বায়নৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

Discuss about the global resistance movement with special reference to the World Social Forum.

বিশ্ব সামাজিক মঞ্চৰ বিশেষ উল্লিখনেৰে বিশ্বায়ন প্ৰতিৰোধী আন্দোলনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (c) Discuss the role of the European Union in global politics.

বিশ্ব ৰাজনীতিত ইউৰোপীয় সংঘৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

Critically discuss the alternative perspectives of globalization.

বিশ্বায়নৰ বিকল্প দৃষ্টিভঙ্গীসমূহ সমালোচনাসহ আলোচনা কৰা।

(7)

- (d) Write the meaning of global terrorism. Discuss its causes.

বিশ্ব সত্ত্ৰাসবাদৰ অৰ্থ লিখা। ইয়াৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

Or/নাইবা

Discuss the role of the ASEAN in global politics.

বিশ্ব ৰাজনীতিত ASEANৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।
